

Ing. Vladimír Šretr – daňový poradce

Daňová informace - Změna zákona o daních z příjmu – prokazování původu majetku

Dne 3 října 2016 byl vydán ve Sbírce zákonů zákon č. **321/2016 Sb.** o změnách zákonů v souvislosti s **prokazováním původu majetku**.

S účinností od 1.12.2016 se doplňují do stávajícího zákona 586/1992 Sb. o daních z příjmů v platném znění ustanovení (dále jen ZDP) § 38x až § 38ze, která se týkají **způsobu prokazování vzniku a původu příjmů** souvisejících s nárůstem jmění poplatníka a **podávání prohlášení o majetku**.

Podle uvedené novely ZDP bude správce daně oprávněn vyzvat poplatníka k prokazování vzniků a původu příjmů, pokud u správce daně vzniknou důvodné pochybnosti o tom, zda příjmy tvrzené daňovým poplatníkem odpovídají nárůstu jeho jmění, spotřebě nebo jinému vydání, pokud tento **rozdíl** mezi tvrzenými příjmy a nárůstem jmění **přesahuje částku 5 000 000,- Kč**.

V případě, že poplatník neodstraní pochybnosti správce daně a správce daně dojde k předběžnému závěru o tom, že výše daně stanovená podle pomůcek zvláštní způsobem přesáhne částku 2 000 000,- Kč, přistoupí správce daně ke **stanovení daně z příjmu podle pomůcek zvláštním způsobem**.

Při tomto zvláštním postupu určí správce daně základ daně z příjmů odhadem výše příjmů, které by poplatník musel dosáhnout tak, aby tyto příjmy odpovídaly nárůstu jeho jmění, spotřeba nebo jinému vydání. Takto stanovený základ daně z příjmu bude zdaněn sazbou daně z příjmu dle platného znění ZDP.

Při stanovení daně podle pomůcek zvláštním způsobem bude povinností poplatníka uhradit dále **penále ve výši 50 %** z částky daně stanovené tímto způsobem.

Pokud by však poplatník neposkytoval potřebnou součinnost nebo jinak ztěžoval stanovení daně, bud povinen uhradit penále ve výši 100 % částky daně.

Výzva k prokazování vzniku a původu příjmů nemůže být uplatněna v případech, kdy je **správci daně známo**, že skutečnosti, které by byly předmětem prokazování, nastaly v období, u kterého již uplynula lhůta dle § 148 zákona 280/2009 Sb. – daňový řád (*3 roky po uplynutí lhůty pro podání řádného daňového přiznání, pokud tato lhůta není prodloužena*) pro stanovení daně.

Poplatník bude povinen prokazovat skutečnosti uvedené správcem daně ve výzvě k prokázání příjmů, příp. musí poplatník prokázat, že příjmy získal v období, u kterého již uplynula lhůta pro stanovení daně dle DŘ (viz předchozí odstavec).

Zákona 321/2016 Sb. zavedl i **právní fikci** pro případ, kdy nelze určit, do jakého období příjmy zpochybňované správcem daně spadají. V tomto případě se má za to, že se jedná o **příjmy vzniklé v posledním zdaňovacím období, za které již lze daň stanovit**.

V případě, že nedošlo k prokázání skutečností požadovaných správcem daně ve výzvě k prokázání příjmů a podle předběžného posouzení hodnoty majetku správcem daně překročí hodnota majetku poplatníka částku 10 000 000,- Kč, **vyzve** správce daně poplatníka k **podání prohlášení o majetku**.

V tomto prohlášení o majetku musí být uvedeny skutečnosti uvedené v ustanovení § 180 odst. 3 DŘ a dále skutečnosti uvedené § 38zd ZDP (svěřenský fond, věci nepodléhající výkonu rozhodnutí, peněžitý dluh, výslovné prohlášení o uvedení úplných a pravdivých údajů).

Při podání prohlášení o majetku v písemné formě musí být toto prohlášení opatřeno úředně ověřeným podpisem poplatníka.

Pokud by však souhrnná hodnota majetku, který je povinen poplatník uvést v prohlášení o majetku, nepřesahovala částku 10 000 000,- Kč, může poplatník v prohlášení o majetku uvést pouze tuto skutečnost a připojit **výslovné prohlášení, že tento údaj je pravdivý**.

Do prohlášení o majetku nemusí poplatník uvádět údaje, které může správce daně zjistit z dostupných rejstříků a evidencí, např. údaje z katastru nemovitostí nebo registru vozidel. Hodnota těchto věcí zjistitelných z uvedených rejstříků se však nebude započítávat do limitu 10 mil. Kč (viz *důvodová zpráva k ustanovení § 38ze zákona 321/2016 Sb.*)

Do prohlášení o majetku není poplatník povinen uvádět:

- movitou věc, jejíž hodnota nepřesahuje částku 100 000,- Kč, nebo
- peněžitý dluh (*pohledávka vůči dlužníkovi*) nepřesahující 100 000,- Kč.

Pokud poplatník nepodá prohlášení o majetku na základě výzvy správce daně, nebo v tomto prohlášení uvedené nepravdivé údaje, přistoupí správce daně okamžitě ke stanovení daně podle pomůcek zvláštním způsobem.

Hodnota majetku je dle důvodové zprávy k zákonu určována odhadem správce daně, přičemž skutečná hodnota se může od této hodnoty majetku lišit.

Majetkem pro účely tohoto zákona se rozumí majetek definovaný v ustanovení § 495 zákona 89/2012 Sb. – občanský zákoník, tj. všechno, co osobě poplatníka patří (majetek oproštěný od dluhů této osoby).

Ing. Vladimír ŠRETR - daňový poradce

V Ústí nad Labem dne 17.10.2016